

Природата в творчеството на П. П. Славейков заема доста място, било като самостоятелен мотив или просто като странично средство.

В произведенията на поета тя е възсъздадена обикновено като рамка на определена идея: „Симфонията на безнадежността“, в други произведения — като фон на известно настроение: „На балкана“ — всяко, обаче, в определена доза.

На всякажде в произведенията си П. П. Славейков е възсъздал природата със сигурен замах и с веществата на художник и тънак естет. Факт е, че дори най-незначителните негови стихотворения, в които е отразено величието на природата, близък от едно неизказано чувство, разлято не само в рисуваната картина, но също така и в чисто техническите художествени средства — в езика и в образите.

В това отношение П. П. Славейков е отличен резбар. Във повечето си произведения той ни се открива като мъженик на перото. Ничо незначително няма в неговите стихотворения — всичко в тях е премерено на художествените везни и турено на мястото му.

П. П. Славейков е винаги внимателен: когато планира, когато строи, когато подбира материал, когато определя диагнозата на накипелите си чувства, когато се мъчи в родилна мяка да ги възсъздаде — всекога той дяла майсторски с художествения си млат образа на своите настроения и мечти. С каква сърдечност се проливат бояте в неговите картини.

За П. П. Славейков природата е не само декорация, но същевременно и синтез . . . на собствените му болки и страдания, облечени в природни форми: „Спи езерото“, — „Некой вий в ноща“ и др.

При това здружение между поета и природата чувството винаги резонира в природата за да се самоопредели и характеризира в своите подробности.

По някога, отдалечен от живота, забравен сред недрата на майката природа, зашематен от нейните хубости, поета наивно и просто я одухотворява — „Вит се вие от Балкана“ и др.

Тогава всичко му се смее — цялата природа приема празничен вид: цветята, полята, дърветата — всичко, а наедно с тях и неговата обновена душа се радват и детински се смеят. Това отношение на поета към природата е най-долния стадий в неговото развитие до здрялото му пантеистично мировижжение. В последствие пантеистическото схващане на поета се разраства до грандиозното пантеистично боготворение на природата — „Химни за смъртта на свръхчовека“.

При това ново схващане на поета природата получава за него нов вид, при което той става особено внимателен